

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง ความต้องการบัณฑิตมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเข้าทำงานของสถานประกอบการในกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษาความต้องการบัณฑิตมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเข้าทำงานของสถานประกอบการในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครที่สถานประกอบการในกรุงเทพมหานครต้องการ
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างข้อมูลทั่วไปของสถานประกอบการ คุณสมบัติที่พึงประสงค์ของบัณฑิตฯ ที่สถานประกอบการต้องการกับความต้องการบัณฑิตมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเข้าทำงานของสถานประกอบการในกรุงเทพมหานคร

ประเภทการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการศึกษาซึ่งผ่านการตรวจสอบความถูกต้องเชิงเนื้อหา (Content Validity) และการใช้ภาษา (Wording) จากผู้เชี่ยวชาญ และผ่านการทดสอบค่าความเที่ยง (Reliability) ซึ่งมีค่าตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป จึงมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลจริงต่อไป (Cronbach, 2003 : 204) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากเจ้าของกิจการหรือผู้จัดการฝ่ายบุคคลสถานประกอบการที่เคยรับบัณฑิตมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเข้าทำงาน ได้รวมจำนวนทั้งสิ้น 306 คน การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS Version 16.0 และ Lisrel Version 8.72 โดยใช้ค่าสถิติอันได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Model Analysis: SEM) ในการสรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

สถานประกอบการในกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด จำนวน 205 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 67.0 ดำเนินธุรกิจประเภทอุตสาหกรรมเป็นส่วนมาก จำนวน 118 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 38.6 ลักษณะที่พบมากที่สุดคือ มีทุนจดทะเบียน 1-5 ล้านบาท จำนวน 132 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 43.1 มีพนักงาน 21-50 คน จำนวน 133 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 43.5 มีวุฒิการศึกษาพนักงานอนุปริญญาปวส/ปวช ในสัดส่วนร้อยละ 37.15 รองลงมา ปริญญาตรี ร้อยละ 29.72

สัดส่วนการถือหุ้นเป็นธุรกิจของไทย 100% มีจำนวน 156 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 51.0 โดยกลุ่มตลาดลูกค้าเป้าหมายเป็นทั้งในประเทศและต่างประเทศ จำนวน 197 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 64.4

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 เพื่อศึกษา ความต้องการบัณฑิตมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเข้าทำงานของสถานประกอบการในกรุงเทพมหานคร

ความต้องการบัณฑิตมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเข้าทำงานของสถานประกอบการในกรุงเทพมหานคร พบว่า สถานประกอบการโดยส่วนใหญ่มีบัณฑิตมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำนวน 231 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 75.5 โดยเฉลี่ยแต่ละแห่งมีบัณฑิตระดับปริญญาตรีมากกว่าระดับปริญญาโท ($\bar{X} = 4.12 > 2.75$) คุณสมบัติของบัณฑิตระดับปริญญาตรีในสถานประกอบการปัจจุบัน ที่พบระดับมากที่สุดคือ ความสามารถในการปรับตัว เข้ากับการเปลี่ยนแปลง ($\bar{X} = 3.63$) สำหรับบัณฑิตระดับปริญญาโทที่พบมากที่สุดคือ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 3.77$) สถานประกอบการเห็นว่าคุณสมบัติที่ไม่พึงประสงค์ของบัณฑิตในปัจจุบันมากที่สุดคือ ไม่ขยันหมั่นเพียรในการทำงาน จำนวน 297 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 97.1 รองลงมาคือ ขาดความอดทนในการทำงาน จำนวน 277 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 90.5

แนวโน้มความต้องการบัณฑิตมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครในระหว่างปี พ.ศ. 2554 - 2556 ของสถานประกอบการโดยในปี พ.ศ. 2554-2555 ส่วนใหญ่มีแผนที่จะจะรับพนักงานใหม่ มีจำนวน 203 แห่ง และ 154 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 66.3 และ 50.3 แต่ในปี พ.ศ. 2556 ยังคงไม่มีแผนที่จะรับพนักงานใหม่เป็นส่วนใหญ่ จำนวน 199 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 65.0 ตามลำดับ ซึ่งระหว่างปี พ.ศ. 2554 - 2556 สถานประกอบการส่วนมีความต้องการบัณฑิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครจากคณะวิศวกรรมศาสตร์มากที่สุดเป็นอันดับแรก สำหรับระดับปริญญาโท คณะบริหารธุรกิจ ส่วนเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานเป็นจำนวนมาก

สถานประกอบการต้องการรับบัณฑิตที่จบจากสถาบันการศึกษาจากมหาวิทยาลัยรัฐเป็นอันดับแรก จำนวน 114 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 37.3 รองลงมาอันดับสองคือ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล จำนวน 99 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 32.4 และอันดับสามคือ มหาวิทยาลัยเอกชน จำนวน 91 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 29.7 ตามลำดับ

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 เพื่อศึกษาคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครที่สถานประกอบการในกรุงเทพมหานครต้องการ

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครที่สถานประกอบการในกรุงเทพมหานครต้องการ พบว่า คุณสมบัติที่พึงประสงค์ของบัณฑิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครในสถานประกอบการปัจจุบันที่ต้องการระดับมากที่สุดคือ มีความรู้ในการใช้คอมพิวเตอร์ ส่วนคุณสมบัติที่พึงประสงค์อื่น ๆ อาทิ เช่น

ระดับเงินเดือนที่ต้องการ จริยธรรมความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ เป็นต้น ต่างต้องการในระดับมาก มีเพียงคุณสมบัติที่พึงประสงค์เกี่ยวกับสถาบันการศึกษา วุฒิการศึกษา เพศที่ต้องการเพียงระดับปานกลาง ส่วนคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของบัณฑิตระดับปริญญาโทมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครในสถานประกอบการปัจจุบันที่ต้องการระดับมากที่สุดคือ ประสบการณ์การทำงาน ส่วนคุณสมบัติที่พึงประสงค์อื่น ๆ อาทิ เช่น ความรับผิดชอบ ระดับเงินเดือนที่ต้องการ ความรู้ในการใช้คอมพิวเตอร์ เป็นต้น ต่างต้องการในระดับมาก มีเพียงคุณสมบัติที่พึงประสงค์เกี่ยวกับสถาบันการศึกษา วุฒิการศึกษา เพศที่ต้องการเพียงระดับปานกลาง โดยภาพรวมคุณสมบัติทั้งหมดที่พึงประสงค์ของบัณฑิตระดับปริญญาตรีและโท ต่างเป็นที่ต้องการในระดับมาก เช่นเดียวกัน ($\bar{X} = 4.11$ และ 4.30 ตามลำดับ)

นอกจากนี้สถานประกอบการได้ให้ข้อเสนอแนะสำหรับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครในการผลิตบัณฑิตให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการ โดยให้ผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ มีจำนวน 55 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 18.0 รองลงมา 3 อันดับได้แก่ มีความกระตือรือร้น ตั้งใจในการทำงาน จำนวน 50 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 16.3 มีความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ จำนวน 43 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 14.1 และมีความอดทนในการทำงาน จำนวน 39 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 12.7 ตามลำดับ

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างข้อมูลทั่วไปของสถานประกอบการ คุณสมบัตินักศึกษาที่พึงประสงค์ของบัณฑิตฯ ที่สถานประกอบการต้องการกับความต้องการบัณฑิตมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเข้าทำงานของสถานประกอบการในกรุงเทพมหานคร

ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างข้อมูลทั่วไปของสถานประกอบการ คุณสมบัตินักศึกษาที่พึงประสงค์ของบัณฑิตฯ ที่สถานประกอบการต้องการกับความต้องการบัณฑิตมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเข้าทำงานของสถานประกอบการในกรุงเทพมหานคร พบว่าข้อมูลทั่วไปของสถานประกอบการ มีความสัมพันธ์กับความต้องการบัณฑิตปริญญาตรีและโท มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเข้าทำงานที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกซึ่งให้ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง (Path Coefficient = 0.22 และ 0.15 ตามลำดับ) ซึ่งยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของบัณฑิตฯ ที่สถานประกอบการต้องการ มีความสัมพันธ์กับความต้องการบัณฑิตปริญญาตรีและโทมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเข้าทำงานที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกซึ่งให้ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง (Path Coefficient = 0.78 และ 0.68 ตามลำดับ) ซึ่งยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญมาใช้ในการอภิปรายผลดังนี้

ในปี พ.ศ. 2554-2555 สถานประกอบการในกรุงเทพมหานครล้วนมีแผนที่จะรับพนักงานใหม่ทั้งสิ้น ถึงแม้ว่า พ.ศ. 2556 จะมีแนวโน้มรับพนักงานน้อยกว่า 2 ปีที่ผ่านมาก็ตาม สำหรับสาขาวิชาที่ต้องการนั้น พบว่า บัณฑิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครทางด้านวิศวกรรมเป็นที่ต้องการมากที่สุด รองลงมาคือ สถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ ส่วนระดับปริญญาโท ทางด้านบริหารธุรกิจ ต่างเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานมาก รองลงมาคือ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ทั้งนี้เนื่องจากพื้นฐานการศึกษาของบัณฑิตฯ ส่วนใหญ่มาจากสายอาชีพศึกษาการเรียนการสอนเน้นภาคปฏิบัติเป็นหลักซึ่งแตกต่างจากบัณฑิตที่จบจากมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ที่พื้นฐานของบัณฑิตส่วนใหญ่มาจากสายสามัญที่เน้นภาคทฤษฎีในเชิงวิชาการมากกว่าการปฏิบัติ นอกจากนี้ยังอาจอธิบายได้ว่าในปัจจุบันทางสถานประกอบการได้ดำเนินการเชิงรุกเข้าถึงตัวผู้บริโภคมยิ่งขึ้น เน้นการปรับปรุงธุรกิจอย่างจริงจัง ปรับปรุงกระบวนการผลิตและการให้บริการ การพัฒนารูปแบบและผลิตภัณฑ์/บริการให้มีมาตรฐาน การบริหารการจัดการที่มีระบบ มีความเป็นมืออาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานสู่สากลและได้รับความเชื่อถือ การใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัย เพื่อให้สามารถแข่งขันกับคู่แข่งได้ จึงทำให้ทางสถานประกอบการต่างมีความต้องการแรงงานใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะระดับปริญญาตรีและระดับปริญญาโทในช่วงแรก ๆ และจะต้องการลดลงเมื่อเวลาผ่านไปอันเนื่องจากมีพนักงานเก่าที่เคยรับมาอยู่ก่อนหน้าแล้ว เพื่อนำมาช่วยพัฒนากิจการของตนให้มีประสิทธิภาพและมีความเจริญก้าวหน้ามากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของคณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2542) ได้ทำการศึกษาความต้องการและการขาดแคลนแรงงาน ภายใต้สภาวะวิกฤตเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2540 พบว่าความต้องการแรงงานในช่วงปี พ.ศ. 2540 – 2545 มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิ่งทอง ทองใบและคณะ (2548) ได้ศึกษาการพยากรณ์ความต้องการกำลังคนของอุตสาหกรรมโรงแรมในประเทศไทย ปี 2546 – 2550 พบว่ามีความต้องการแรงงานประมาณ 347,554 คน ถึง 470,967 คน ความต้องการแรงงานระดับปริญญาตรีเพิ่มขึ้นปีละ 1,200 ถึง 3,000 คน

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ของบัณฑิตปริญญาตรีและโทมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครที่สถานประกอบการในกรุงเทพมหานครต้องการ พบว่า ความรู้ในการใช้คอมพิวเตอร์ การสื่อสารทางภาษาอังกฤษ จริยธรรมความซื่อสัตย์ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความอดทน รับผิดชอบ ตรงต่อเวลา เสียสละเพื่อส่วนร่วม การทำงานเป็นทีม ความสุภาพ อ่อนน้อมและถ่อมตน

เป็นคุณสมบัติที่ต้องการเป็นอย่างมาก ซึ่งแสดงว่าทางสถานประกอบการให้ความสำคัญในเรื่องความรู้ความสามารถและสื่อสารได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของกึ่งทอง ทองใบและคณะ (2548) ทำการศึกษาพยากรณ์ความต้องการกำลังคนของอุตสาหกรรมโรงแรมในประเทศไทย ช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2550 พบว่า คุณลักษณะที่ผู้บริหารต้องการรับเข้าทำงานคือ ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ และสอดคล้องกับงานวิจัยของจำเนียร จวงตระกูล (2551) ได้เสนอแนวความคิดเกี่ยวกับคุณสมบัติของพนักงานที่สถานประกอบการต้องการที่จะตอบสนองความคาดหวังของผู้บังคับบัญชา ได้แก่ ความขยันหมั่นเพียร มีความรับผิดชอบเป็นที่ไว้วางใจได้ มีความเข้าใจงาน มีความสามารถในการเรียนรู้ มีความคิดริเริ่ม มีคุณประโยชน์ และสามัญสำนึกดีและมีไหวพริบ ซึ่งจะต้องอาศัยการคิด การไตร่ตรอง มีมนุษยสัมพันธ์ มีความร่วมมือ สามารถทำงานเป็นทีม และมีเจตคติที่ดีต่องานและองค์การ

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างข้อมูลทั่วไปของสถานประกอบการ คุณสมบัติที่พึงประสงค์ของบัณฑิตฯ ที่สถานประกอบการต้องการกับความต้องการบัณฑิตมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเข้าทำงานของสถานประกอบการในกรุงเทพมหานคร พบว่า 1) ข้อมูลทั่วไปของสถานประกอบการ มีความสัมพันธ์กับความต้องการบัณฑิตปริญญาตรี และโทมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเข้าทำงานที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกซึ่งให้ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง (Path Coefficient = 0.22 และ 0.15 ตามลำดับ) ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจาก ลักษณะพื้นฐานทั่วไปของสถานประกอบการอันได้แก่ ประเภทธุรกิจและการจดทะเบียน ทุนจดทะเบียน สัดส่วนการถือหุ้น จำนวนพนักงาน สัดส่วนวุฒิการศึกษาในองค์การ รวมถึงตลาดลูกค้าเป้าหมาย ต่างเป็นตัวแปรสำคัญในการพิจารณาว่าจะรับพนักงานใหม่เพิ่มขึ้นหรือไม่ เพราะมีผลต่อต้นทุนค่าใช้จ่ายของกิจการ และ 2) คุณสมบัติที่พึงประสงค์ของบัณฑิตฯ ที่สถานประกอบการต้องการ มีความสัมพันธ์กับความต้องการบัณฑิตปริญญาตรีและโทมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเข้าทำงานที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกซึ่งให้ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง (Path Coefficient = 0.78 และ 0.68 ตามลำดับ) ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจาก คุณสมบัติต่าง ๆ ของตัวบัณฑิตผู้สมัครที่สถานประกอบการต้องการ เช่น ความรู้ในการใช้คอมพิวเตอร์ ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ การสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดี จริยธรรมความซื่อสัตย์ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความอดทน รับผิดชอบ ตรงต่อเวลา เสียสละ เพื่อส่วนร่วม การทำงานเป็นทีม ความสุภาพ อ่อนน้อมและถ่อมตน เป็นต้น ล้วนเป็นตัวแปรสำคัญในการพิจารณาเลือกและคัดสรรพนักงานใหม่เข้าทำงาน เพื่อให้สามารถทำงานในองค์การได้อย่างมีประสิทธิภาพ นั่นเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (2550 : 48) ได้กำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ไว้ 5 ประการ ได้แก่ 1) ความรู้

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม และคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ ตามลำดับ ดังนั้นเพื่อเป็นการเสริมสร้างบัณฑิตให้มีความรู้ความสามารถตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานแล้ว ทางมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครควรให้ความสนใจในหลักสูตรสาขาวิชาที่กล่าวมา ทั้งภาคภาษาไทยและภาคภาษาอังกฤษ เน้นภาคปฏิบัติจริงจนเกิดความชำนาญทางวิชาชีพ มีการฝึกงานในสถานที่จริง เพื่อให้สามารถผลิตบัณฑิตได้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน เป็นสำคัญ

2. จากการศึกษาพบว่า สถานประกอบการให้ความสำคัญในเรื่องของคุณลักษณะด้านความรู้ในการใช้คอมพิวเตอร์ ความสามารถในการสื่อสาร โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ ตลอดจนการสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ซึ่งต่างเป็นคุณสมบัติพึงประสงค์ในระดับมากจนถึงมากที่สุด ดังนั้นทาง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครควรส่งเสริมฝึกความรู้พิเศษด้านต่าง ๆ ให้นักศึกษาเพิ่มเติมโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมจากการเรียนการสอน โดยเฉพาะองค์ความรู้ทางคอมพิวเตอร์ และการสื่อสารทางภาษาอังกฤษ ซึ่งจะเป็นประตูเบิกทางให้มีความได้เปรียบและก้าวหน้าในหน้าที่การงานยิ่งขึ้น โดยให้มีอาจารย์หรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านมาให้คำปรึกษา รวมถึงผูกติดให้กับรายวิชาในภาคบังคับที่ทุกคนต้องเรียน อันจะส่งผลดีต่อตัวนักศึกษาอีกทางหนึ่ง

3. หลักสูตรการเรียนการสอนควรเพิ่มเติมเนื้อหาที่มีการส่งเสริมกิจกรรมด้านจริยธรรม ความซื่อสัตย์ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความอดทน รับผิดชอบ ตรงต่อเวลา เสียสละเพื่อส่วนร่วม การทำงานเป็นทีม ความสุภาพ อ่อนน้อมและถ่อมตน และความรู้ทางวิชาชีพเพิ่มเติมจากหลักสูตรการเรียนการสอนให้มากขึ้น เน้นกระบวนการคิด แสวงหาการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อวิเคราะห์ วิจัยในเชิงเหตุและผล จนนำมาประยุกต์เข้ากับเหตุการณ์จริงในชีวิตประจำวัน เพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีประสิทธิภาพและมีคุณภาพตามคุณสมบัติพึงประสงค์ของทางสถานประกอบการต้องการ

4. ทางมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครควรจับมือเป็นพันธมิตรกับสถานประกอบการต่าง ๆ ในการสรรหา คัดสรรนักศึกษาผู้ที่สนใจเข้าทำงานกับสถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการกับทางมหาวิทยาลัยฯ ซึ่งจะเป็นการช่วยเหลือทั้งตัวนักศึกษาให้มีงานทำ ไม่มีรายได้ รวมถึงสถานประกอบการก็จะได้พนักงานที่มีความรู้ความสามารถตรงตามที่ต้องการ ด้วย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาสถานประกอบการทั่วประเทศ ทั้งภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคใต้ ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคตะวันตก เป็นต้น เพื่อเป็นประโยชน์ต่อบัณฑิตที่จะสำเร็จการศึกษาว่าแต่ละภูมิภาคมีความต้องการบัณฑิตในคณะใดมากที่สุด และคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการในแต่ละภูมิภาค เพื่อให้สถาบันการศึกษาในแต่ละภูมิภาคจะได้พัฒนาบัณฑิตให้เป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์และจัดหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน
2. ในการวิจัยครั้งต่อไป อาจมีการใช้สถิติที่แตกต่างไปเพื่อจะได้นำผลวิจัยมาเปรียบเทียบ ซึ่งจะได้ผลการวิจัยที่มีคุณภาพ มีคุณค่าและน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น
3. ควรศึกษาแนวโน้มความต้องการและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกรับบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเข้าทำงานของธนาคารพาณิชย์ในเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ร่วมด้วย เพื่อศึกษามุมมองรอบด้าน 360 องศา ทั้งตัวผู้บริหารของสถาบันการศึกษาและสถานประกอบการ ตลอดจนบัณฑิตที่แสวงหางานทำ อันจะนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการพัฒนาบัณฑิตให้มีความรู้ความสามารถตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน